

C.E.I.P. port de xàbia · C/ Joan Fuster, 1 · 03730 XÀBIA · Tel. 965 791 268 · Fax: 965 796 043 · E-mail: 03009853@edu.gva.es

C.E.I.P. port de xàbia

EXPERIÈNCIA SOBRE L'ÚS DE LA PISSARRA DIGITAL INTERACTIVA EN EL C.E.I.P. "PORT DE XÀBIA".

Ponents:

Leopold Cervera, Director del Centre.

Pepa Guardiola, mestra del centre i coordinadora TIC.

EXPERIÈNCIA SOBRE L'ÚS DE LA PISSARRA DIGITAL INTERACTIVA DEL C.E.I.P. "PORT DE XÀBIA".

ÍNDEX

Les noves tecnologies com a recurs metodològic.

- Introducció i generalitats.
- Canvi d'estratègies en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Les noves tecnologies en l'aula de primer de Primària.

La Pissarra Digital Interactiva al ceip "Port de Xàbia"

- Objectius.
- Equipament.
- Àmbit d'aplicació i ús.
- Activitats generals en les que s'ha utilitzat la PDI.
- Materials i recursos emprats.
- Materials i recursos concrets elaborats en l'aula.
- Altres actuacions, col·laboracions i participacions.

Observacions sobre els canvis que ha suposat l'aplicació de la PDI.

- Avantatges per als alumnes.
- Avantatges per al professorat.
- Aspectes negatius i problemes observats.

Valoració dels resultats obtinguts.

Ampliació del projecte.

Documents Multimèdia presentats

Webs d'interés

LES NOVES TECNOLOGIES COM A RECURS METODOLÒGIC EN EL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE, AL PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA DEL C.E.I.P. "PORT DE XÀBIA"

El motiu de la present comunicació és fer una ressenya sobre l'aplicació de la PDI al ceip Port de Xàbia, les estratègies aplicades, les actuacions i treballs realitzats, els avantatges dels canvis metodològics que ha suposat i la valoració dels resultats obtinguts.

Introducció i generalitats.

Durant el curs 2005/2006 al CEIP "Port de Xàbia" vam implantar un PEBE, encetant el projecte en Educació Infantil i en primer nivell de Primer Cicle de Primària. El repte de promoure l'ensenyament de tres llengües, (Valencià, Castellà i Anglès) com a una necessitat requerida, per afavorir la integració cultural de les diferents nacionalitats que conformen la comunitat escolar del centre, ens va dur, i ens du, a analitzar les circumstàncies que envolten i condicionen el procés educatiu en la societat del segle XXI.

1. Els trets característics de l'actual context soci - cultural:
 - Els moviments migratoris, la multiculturalitat, determinen altres formes de relació, d'integració i/o marginació.
 - Les premisses d'igualtat d'oportunitats contrasten amb les desigualtats socials.
 - Els coneixements són valor de progrés.
 - L'escola no és l'única institució per a aprendre i conèixer.
2. Els avanços tecnològics, en especial els referents als mitjans de comunicació i informació:
 - La societat de la informació determina noves tendències i valors.
 - La revolució tecnològica fomenta la cultura audiovisual.
 - La comunicació impresa dona pas a la digitalitzada.
 - Internet origina un peculiar entorn social: el ciber-espai.
 - El context dominat per les TIC demana noves necessitats educatives.
3. Les deficiències de la realitat educativa moltes de les quals aboquen l'alumne al fracàs escolar, en especial pels baixos nivells en les competències de lectura i escriptura (informe PISA).
4. Els Replantejaments del sistema educatiu estructurats entorn a quatre aprenentatges fonamentals (Informe Delors, 1996):
 - Aprendre a conèixer, és a dir, adquirir els instruments per a comprendre el món que ens rodeja.
 - Aprendre a fer, per a poder influir sobre el propi entorn.
 - Aprendre a viure junts, per a participar i cooperar amb els altres en totes les activitats humanes.
 - Finalment, aprendre a ser.
5. El nou concepte d'alfabetització:
 - Alfabetització bàsica.
 - Alfabetització en continguts presentats en diferents llenguatges.
 - Alfabetització en elements tecnològics.

Canvi d'estratègies en el procés d'ensenyament- aprenentatge.

Aquest anàlisi ens obliga a un canvi en les estratègies, mètodes, recursos per tal d'extraure d'ells el més positiu i aplicar-los favorablement en el procés d'ensenyament-aprenentatge:

- Plantejar conceptes, procediments i actituds que promoguen i treballen el pensament crític i reflexiu.
- Superar el marc de l'aula i trencar el triangle professor-alumne-llibre de text.
- Aplicar pràctiques metodològiques fruit d'una visió constructivista de l'aprenentatge.
- Utilitzar gran nombre de tècniques i recursos materials (impresos o tecnològics) que possibiliten els procediments de busca, investigació, interpretació, comprensió, tria, assimilació, generació de nova informació.

Les noves tecnologies a les aules de 1r cycle de primària.

Com a resultat de les reflexions exposades anteriorment, en Primer Cicle de Primària del Ceip "Port de Xàbia" s'adopten a partir del curs 2005/2006 dues actuacions primordials:

- Per a l'aprenentatge de la lectoescriptura en valencià s'aplica una nova metodologia i s'elaboren nous materials didàctics que s'engloben en el projecte "L'Aventura de les lletres". Gran part d'aquests materials estan en format digital, sobre els què interactuen els alumnes.
- L'ús de les TIC als treballs de classe és convertit en bàsic. L'aula s'equipa amb d'ordinador i pantalla digital de 19p, impressora, escaner, altaveus, micròfon i enciclopèdies digitals de nivell. També es feren servir un retroprojector, i canó de projecció i pantalla mòbils,
- Els alumnes disposaven, d'un hora d'ús de l'aula d'informàtica del centre.

Com a fruit del projecte i a la vista dels bons resultats, a finals de curs 2006/2007 el centre sol·licita a la Direcció General de Tecnologia Educativa, de la Conselleria d'Educació i Ciència la dotació per a l'aula de 1r d'una pissarra digital interactiva (PDI).

La PDI s'instal·la a l'aula de 1r en setembre de 2007. Al llarg del curs 2007/2008 s'utilitza i es comprova (com veure'm tot seguit) que és un excel·lent mitjà d'ensenyament i aprenentatge. Per al present curs 2008/2009 es dota l'aula de 2n nivell amb una altra PDI.

Preparant una presentació multimèdia de "L'aventura de les lletres".

LA PISSARRA DIGITAL INTERACTIVA A LES AULES DE PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA EN EL CEIP "PORT DE XÀBIA"

Objectius:

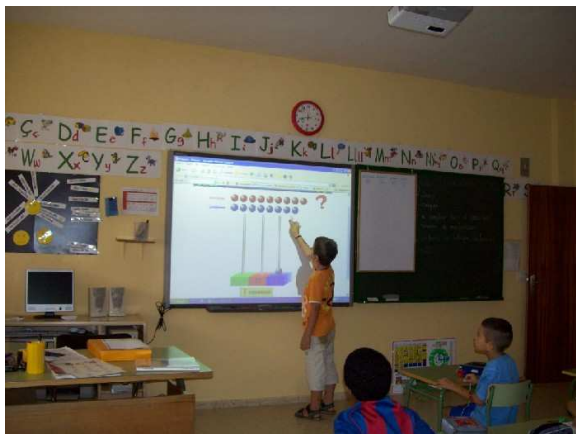
- Aprofitar els avantatges dels mitjans tecnològics i informàtics en els processos d'ensenyament-aprenentatge.
- Aplicar pràctiques metodològiques amb una visió constructivista de l'aprenentatge.
- Facilitar l'aplicació del mètode de lectoescriptura elaborat per l'equip de cicle durant els dos darrers cursos "L'aventura de les lletres".
- Utilitzar gran nombre de tècniques i recursos materials (impresos o tecnològics) que possibiliten els procediments de busca, investigació, interpretació, comprensió, tria, assimilació, generació de nova informació.

Equipament:

- a) Ordinador i pantalla digital.
- b) Impressora amb escaner.
- c) Dos altaveus i micròfon.
- d) Canó de projecció fixe.
- e) Pantalla digital interactiva SMART BOARD.
- f) Accés a internet (a l'aula de 2n)

Treballant amb la pissarra "elèctrica", tal i com l'anomenen els alumnes.

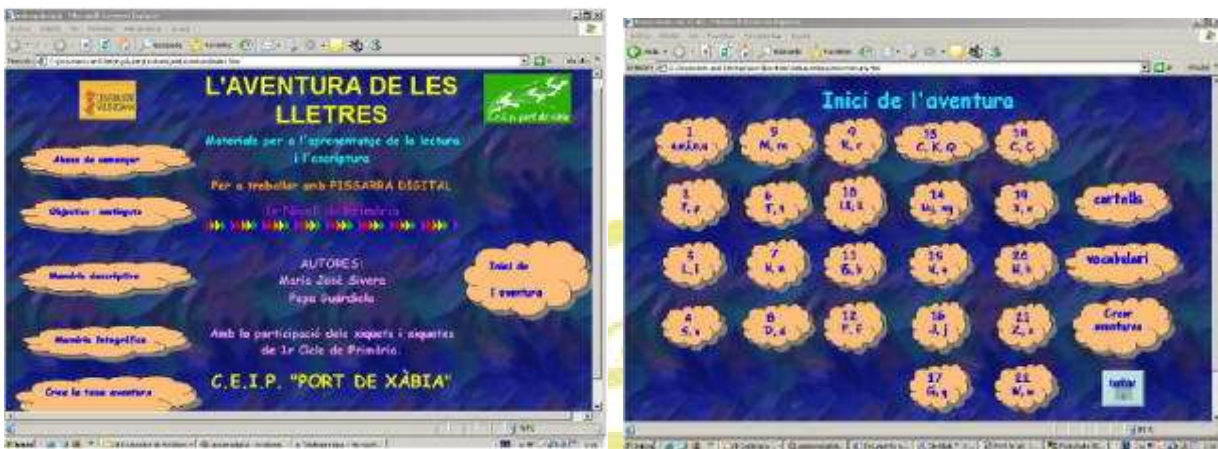

Àmbit d'aplicació i ús:

- En el procés d'ensenyament-aprenentat, s'ha aplicat en les àrees de:
 - a) Llengües: Valencià i castellà.
 - b) Medi.
 - c) Matemàtiques.
 - d) Artística (Plàstica)

També s'ha emprat en:

- a) Reunions de pares-mares.
- b) Cursos per a professors.
- c) Reunions de claustre.

Material de lectoescriptura, portada web, índex de lletres.

Activitats generals en les que s'ha utilitzat la PDI.

- Activitats de motivació i introducció als temes i/o projectes de treball.
- Presentar powers, materials, vídeos, flash... i fer activitats de Llengua, medi, matemàtiques o artística.
- Confeccionar materials per a les unitats didàctiques.
- Explicar i ampliar continguts.
- Planificar col·lectivament activitats i projectes.
- Plantejar i comentar exercicis als alumnes.
- Digitalitzar i presentar els treballs dels estudiants.
- Per a la correcció d'exercicis senzills de manera col·lectiva.
- Ampliar activitats.
- Reforçar continguts.
- Jocs didàctics i exercicis cooperatius.
- Buscar, presentar, seleccionar i reelaborar informació variada.
- Consultar enciclopèdies, articles emmagatzemats o internet.
- Elaborar materials com a producte final dels projectes de treball i presentar-los al grup.

Materials i recursos utilitzats:

- Fitxes i documents en format word.
- Presentacions multimèdia en power i flash.
- Enciclopèdies digitals (encarta, enciclopèdia naturaleza Z multimedia...)
- Recursos digitals en CD, DVD de diferents editorials .
- Programes d'exercitació tipus clic.
- Projeccions de vídeo.
- Enregistraments i audicions de veus i de música.
- Àlbums digitals de fotos.
- Materials didàctics del software de la PDI, notebook smart
- Materials didàctics d'internet

Materials i recursos concrets elaborats en l'aula:

- Presentacions de contes, fitxes d'ampliació, i exercicis en clic, de "L'aventura de les lletres".
- Enregistraments en media-player del traç i direccionalitat de les lletres i els números per a exercitar la motricitat fina dels alumnes.
- Presentació en notebook smart dels projectes de treball: "Ha plogut massa", "La meua família", "La casa", "Les plantes", "El nostre cos", "Comptem el temps", "La Tardor".
- Gravació en el software de la PDI de diferents sessions i elaboració de documents en el notebook de samrtboard: explicacions, esquemes, fotografies, gràfiques, exercicis, enquestes, textos i dibuixos dels alumnes sobre els temes i unitats didàctiques següents: "El primer dia de classe", "Les estacions", "Els sentits", " Piràmide d'aliments", "Els vestits", "Els mesos de l'any", "Dies de la setmana", "Les vacances de Nadal", "El dia de la pau", "Senyals de trànsit", "La casa", "Los números del 1 al 10", "Decenas", "Las horas", "Las monedas", "Inventamos problemas de matemáticas" "La suma y la resta llevando" "Las tablas de multiplicar", "Ortografia de lletres atrevides: s,c, ç, z, g, j, q K"
- **Altres:** Power sobre objectius i continguts generals de 1r cicle. Documents de notebook, videos i power per a la ponència en les jornades i cursets impartits sobre l'ús i de la pissarra digital interactiva.

Pissarres-portada d'algunes unitats didàctiques i projectes de treball .

Pissarres-portada d'algunes unitats didàctiques i projectes de treball elaborats.

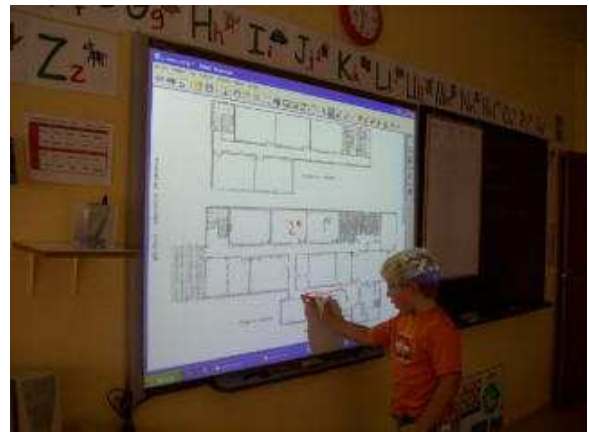
Cursos, congressos, jornades, col·laboracions i participacions

- Comunicació presentada, al X curs de formació Sobre l'ús vehicular de llengües en el sistema educatiu valencià: CB13 L'aventura de les lletres. Aprenentatge significatiu de la lectoescriptura (Educació Primària)
- Curset sobre l'ús i funcionament de les PDI, organitzat per educaRed i impartit al ceip "Port de Xàbia" al professorat del centre. http://www.educared.net/educaredintegra/home_52_esp_16_.html
- Participació a la Convocatòria d'ajudes per al desenvolupament de recursos educatius digitals, de la Conselleria d'Educació, amb els materials de "L'aventura de les lletres". El treball va ser premiat amb una de les ajudes. http://www.escolalliurex.es/portal/c/portal/layout?p_l_id=1405.2
- Col·laboració en escolalliurex, a la Comunitat temàtica de PDI smart, amb els treballs elaborats a l'aula sobre: "Les plantes", "Ha plogut massa". <http://www.escolalliurex.es/portal/web/pdi>
- Contribució presentada al "Congrés Virtual Internet en el aula" sobre "Experiència de la PDI a l'aula de 1r de Primària" <http://www.congresointernetenelaula.es/virtual/index.php?q=node/46&eid=960>
- Ponència "La PDI a les aules de primària" presentada en el curs "Formació bàsica en didàctica i recursos per a l'aula" organitzat pel CEFIRE de Benidorm en Ondara. http://intercentres.cult.gva.es/cefire/03402231/cursos_detalle.asp?IdCurso=308
- Presentació de ponències sobre "Aplicacions de la PDI a l'aula" en les jornades "Recolzament als equips directius. PDI ús i funcionament en l'escola", celebrades a Lliber, a la Seu Universitària de La Nucia. a Alcoi. <http://www.prensaynoticias.com/modules.php?name=News&file=article&sid=58733>
- Cursos al ceip Port de Xàbia, organitzats pel CEFIRE de Benidorm "Funcionament i manteniment de la PDI" i "Ús didàctic de la Pissarra Digital Interactiva" impartits per, i per a, professorat del centre. http://intercentres.cult.gva.es/cefire/03402231/cursos_detalle.asp?IdCurso=364

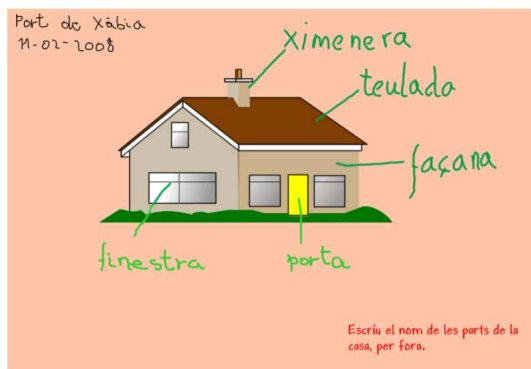
Exemples d'activitats realitzades en la PDI, i treballs guardats.

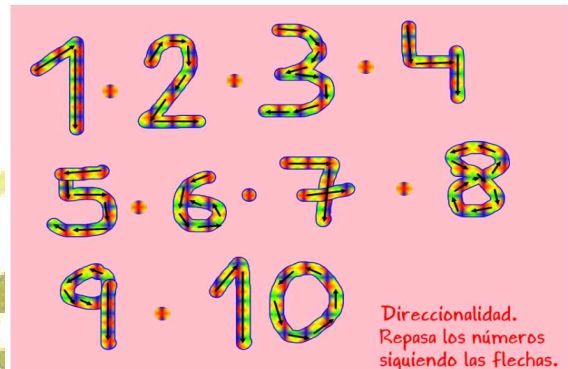
La mestra presenta el treball de classe.

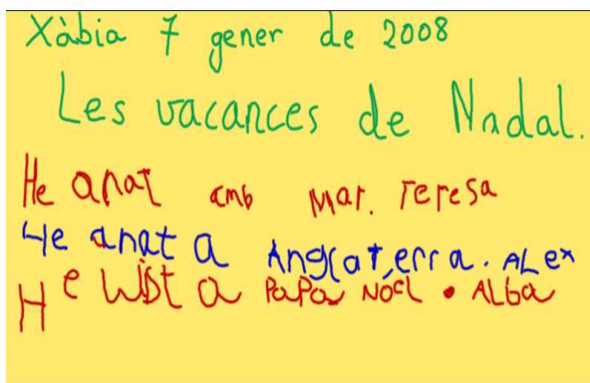
Corregint el treball junts.

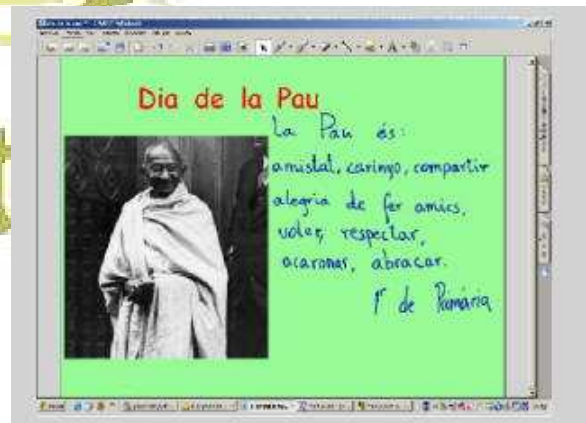
Pissarra vocabulari parts de la casa.

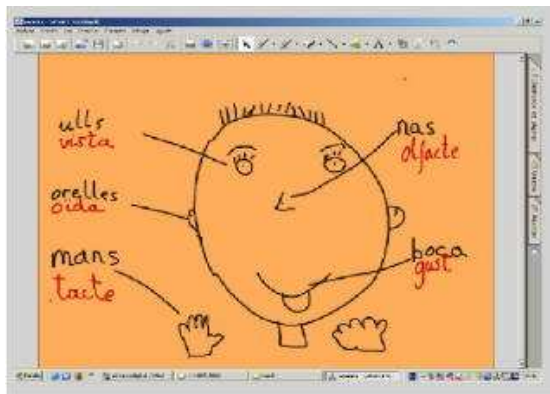
Pissarra traç i direccionalitat números.

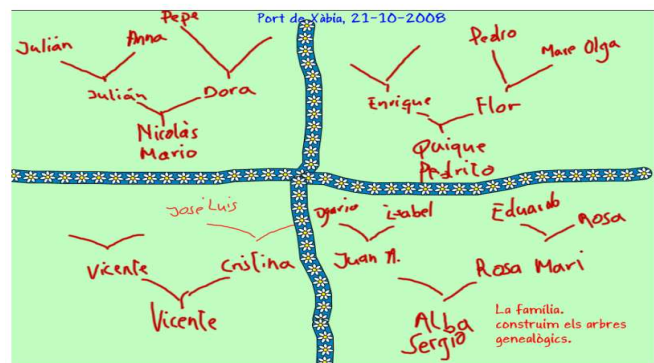
Pissarra frases dels alumnes.

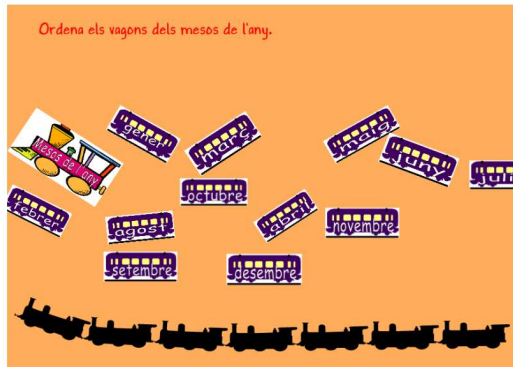
Pissarra composició col·lectiva dia de la Pau.

Pissarra dels sentits.

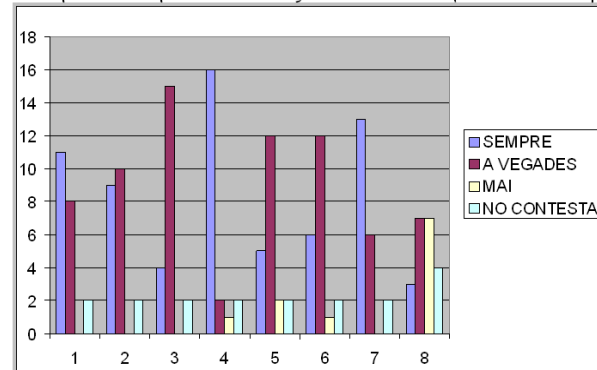

Pissarra arbres genealògics d'alumnes.

Pissarra mesos de l'any.

Gràfiques de l'enquesta sobre higiene. 1r nivell ceip "Port de Xàbia"

Pissarra gràfiques enquesta sobre higiene..

Observacions sobre els canvis que ha suposat l'aplicació de la pissarra digital.

Avantatges per als alumnes

- Major motivació, interès i participació dels alumnes en tot el procés d'aprenentatge. La pissarra digital atrau fàcilment l'atenció, fa que l'alumnat la mantinga durant més temps i es mostre més concentrat en les explicacions i presentacions dels continguts.
- El clima d'aprenentatge es torna més positiu, ja que veuen la classe menys acadèmica i avorrida, més amena i lligada als seus interessos,
- S'impliquen més activament en el procés, siga de manera oral, escrita, gràfica, en la busca i aportació de documents, en realitzar treballs...
- Aprenen a treballar fàcilment de manera cooperativa i motivada per als treballs en equip.
- Participen ben interessats en els exercicis, activitats i jocs didàctics col·lectius que es plantegen a l'aula.
- La presentació en la PDI dels treballs elaborats pels alumnes els fa sentir-se importants i recompensats per l'esforç, és un autèntic premi que incrementa l'interès i l'entusiasme.
- Facilita la comprensió i expressió oral i escrita, en especial quan es tracta d'un alumnat de diversa procedència lingüística.

En definitiva ens està ajudant a implantar mètodes que permeten als estudiants:

- Aplicar estratègies diverses per resoldre problemes.
- Recopilar, organitzar, analitzar i sintetitzar informació.
- Extreure conclusions i fer generalitzacions a partir de la informació recollida.
- Potenciar el treball cooperatiu.
- Interactuar amb els altres de manera apropiada.
- Comunicar-se utilitzant tota mena de mitjans i formats.
- La revalorització de la conversa i la comunicació.

Avantatges per al professorat

- Comptar amb aquest recurs i l'ús dels suports multimèdia a que dona accés ja és en sí mateix un dels avantatges.
- Facilita el treball per projectes, la posada en comú i valoració col·lectiva de les activitats realitzades en la classe.
- El suport visual ajuda a entendre amb major claredat els continguts, millora el seguiment de l'explicació del professorat. Afavoreix la contextualització i riquesa de les presentacions del professor, facilita l'elaboració de gràfiques, resums i síntesi dels coneixements, el repàs, ampliació, i la varietat d'activitats .
- És molt motivador per al docent, i la simplicitat d'ús del recurs, la comoditat, efectivitat i utilitat, la possibilitat de guardar la informació, la utilització d'Internet..., constitueixen un autèntic incentiu per al nostre treball.
- El llibre de text ha de deixar de ser el pilar fonamental d'adquisició de coneixement per passar a ser una ferramenta més de tot un ampli ventall de recursos digitals i impresos
- La intervenció directa amb el "tauler-pissarra" tàctil resulta més còmoda (no és necessari recórrer al ratolí ni al teclat) per interactuar amb el software i permet mantenir el contacte visual amb el grup dels estudiants.
- La gran mida de la pantalla tàctil facilita la interacció amb els programes, i entre les persones, per exemple: el professor davant l'ordinador, alguns alumnes davant la pissarra interactiva i la resta de la classe participant des dels seus seients.
- El software associat proporciona noves funcionalitats: gestió de pissarres, captura d'imatges i pantalles, zooms, plantilles, conversió de text digital a text imprès, de text manual a digital...
- Resulta molt útil per a les reunions de pares.

Aspectes negatius i problemes observats:

- S'observen alguns problemes tècnics com que el canó es descalibra i desajusta la projecció de la imatge, dificultant l'escriptura. Així mateix són molestes les ombres que projecten sobre la pissarra el cos o la mà del professor o dels alumnes
- La falta de temps per buscar informació i preparar materials.
- La necessitat d'organitzar i ordenar els recursos digitals disponibles en internet i en les editorials de manera que siga fàcil localitzar-los.

Valoració dels resultats obtinguts

Com s'ha exposat anteriorment, en l'apartat de les observacions sobre els canvis que ha suposat l'aplicació de la PDI en el procés d'ensenyament-aprenentatge, els avantatges han sigut excel·lents, tant des del punt de vista de l'actitud, participació, motivació i interès de l'alumnat, com des del punt de vista acadèmic de consecució dels objectius curriculars. En especial en les àrees de llengües que és en les que més s'ha utilitzat . Al gran nombre d'alumnat estranger (39%), així com el de famílies castellanones monolingües (48%), els ha afavorit la consecució de les competències lingüístiques orals i escrites, tant en valencià com en castellà, i l'aprenentatge de la lectoescriptura els ha resultat més fàcil i amè que mai.

Les unitats didàctiques estudiades en matemàtiques i els projectes de treball realitzats en l'àrea de medi han tingut un recurs esplèndid que permetia en qualsevol moment accedir a un document d'interès, a una fotografia o il·lustració significativa, i naturalment a fer una presentacions dels treballs o uns exercicis i jocs col·lectius.

Ampliació del Projecte

- Durant el present curs 2008/2009 s'ha elaborat un projecte per a dotar totes aules del centre amb una PDI.

Documents Multimèdia presentats

Els documents multimèdia que s'aporten a la ponència són els que s'han presentat en les tres jornades realitzades sobre "L'us de la Pissarra digital", i part dels que s'han utilitzat en els dos cursos realitzats al ceip "Port de Xàbia" organitzats pel CEFIRE de Benidorm i impartits per la coordinadora TIC del centre. Els documents consisteixen en:

- Power "pdipordexabia", inici de la ponència i que conté enllaços als diferents documents.
- Carpeta amb documents enllaçats:
 - Documents en format pps "PDleducació", "PDlportdexabia"
 - Documents de notebook "sinònims-antònims", " ferramentes10", "instalacio i manteniment", "inundacions_cicle_de_l'aigua", "jocs", "la tardor2008", "les plantes".
 - Arxius en format wmv: "pdipordexabia", "loli_0002" "numeros".
 - Arxiu clic: repàs

Webs d'interés

<http://www.educa.aragob.es/catedu/pizarra/index.html>
<http://dewey.uab.es/pm Marques/pd digital/ca/pissarra.htm>
http://www.educarioja.org/educarioja/pizarradigital/pd_inicio.htm
<http://www.xtec.es/ceip perever/pissarra.htm>
<http://blocs.xtec.cat/pissarradigital/>
<http://www.pizarradigitalcv.org/noticias.php>
www.edebedigital.net/biblioteca/pissarra-digital CAT
www.educared.net
<http://www.escolalliurex.es/portal/web/recursos>
<http://pepaguardiola.blogspot.com/>
<http://www.isftic.mepsyd.es/ninos/>
<http://www.edu365.cat/primaria/index.htm>
<http://www.aprenderconsmart.org/>
<http://smarttech.com/nb10productkey/>
<http://platea.pntic.mec.es/~jolall1/smart/>

Equip TIC Ceip "Port de Xàbia".
Març 2009